

-
- ❖ **Plan rada**
  - ❖ **Struktura rada**
  - ❖ **Sažetak**
  - ❖ **Ključne reči**
  - ❖ **Uvod**
  - ❖ **Istraživačke metode**
  - ❖ **Pregled literature**
  - ❖ **Predstavljanje rezultata**
  - ❖ **Rasprava o rezultatima i zaključak**
  - ❖ **IMRaD standard**
  - ❖ **Revizija**
  - ❖ **Citiranje**
  - ❖ **Navođenje literature**
  - ❖ **Spisak literature**

Plan rada

- Rad treba da obuhvati razradu sledećih elemenata:
  1. Zašto ste izabrali da pišete rad o tom problemu?
  2. Šta je bilo poznato, a šta nepoznato pre vašeg istraživanja?
  3. Šta očekujete da rad prikaže, koju hipotezu da proveri?
  4. Pod kojim uslovima se vri istraživanje?
  5. Koji je plan istraživanja i istraživački metod?
  6. Kako su dobijeni rezultati ili sakupljeni podaci?
  7. Kojom metodom su analizirani rezultati?
  8. Koji rezultati su dobijeni?
  9. Valjanost i značaj rezultata i zaključci koji se izvode
  10. Upoređivanje vaših rezultata sa rezultatima drugih radova
  11. Mogućnost daljeg istraživanja
  12. Reference koje su korišćene u radu

-
- Napisati kratke odgovore na ova pitanja = skelet rada
  - Raščlaniti svaki deo na manje delove i preciznije odgovoriti na pitanja:
    - Šta sam hteo ovde da kažem?
    - Šta sve treba da ovde uključim?
  - Proveriti da li ste neto zaboravili, ili nešto može da se izostavi ili se ponavlja ili neki deo treba premestiti
  - Najlakše je početi od metoda i materijala pa onda rezultata
  - Uvod ostaviti za kraj
  - Pisati deo po deo, ne sve odjednom
  - Pri izradi prve verzije pre svega se koncentrišite na naučni sadržaj
  - Ostavite dupli prored da možete posle da vrite ispravke

Struktura rada

- Naslov
- Imena pisaca (+ e-mail i institucija)
- Sažetak (izvod, apstrakt)
- Ključne reči
- Uvod
- Metode istraživanja
- Rezultati (opis za kvalitativna istraživanja)
- Rasprava o rezultatima (analiza za kval.)
- Bibliografija
- Prilozi

Sažetak

- Cilj je da se na koncizan i razumljiv način prikaže suština rada
- U sažetku ne koristite skraćenice ili, ako se pojam ponavlja viša puta, prvi put dajte pun naziv i skraćenicu u zagradi, a posle samo skraćenicu
- 4 glavna elementa sažetka su:
  - Predmet istraživanja
  - Kratak prikaz metode
  - Glavni rezultati sa konkretnim vrednostima koje su dobijene
  - Objašnjenje rezultata uz isticanje njihove važnosti i mogućih implikacija

➤ **Empirijska istraživanja** – jasno i kratko se:

- Saopštava problem, ciljevi i hipoteze istraživanja
- Opisuje metode istraživanja, uzorak ispitanika, sredstva istraživanja, procedura, način obrade i analize podataka
- Daje pregled najznačajnijih nalaza
- Ukazuje na zaključke i značajne implikacije i primene dobijenih rezultata

➤ **Teorijska istraživanja** – jasno i kratko se:

- Saopštava tema istraživanja, svrha teza i opseg studije
- Daje pregled korišćenih izvora podataka
- Ukazuje na zaključke i značajne implikacije i primene dobijenih rezultata

Izvod

Ovaj rad se bavi perspektivama nemačkog i ruskog jezika kao stranih jezika struke u visokim strukovnim školama, u kontekstu interkulturalnosti u poslovnoj komunikaciji. Cilj rada je da se ukaže na mogućnosti specijalizovanih programa nemačkog i ruskog u nastavi jezika u visokom strukovnom obrazovanju koji objedinjavaju znanja opšteg stranog jezika i specifičnosti jezika struke u poslovnom kontekstu ugostiteljstva. Uzimajući u obzir dosadašnja istraživanja i iskustva, nastava stranih jezika zahteva kontinuiranu analizu nastavnih planova i potreba koji su neretko u koliziji sa realnim potrebama studenata, te su odluke u realizaciji prepuštene nastavnicima. Stoga su predmet diskusije u radu komunikacioni i akcioni modeli u nastavi stranih jezika kao postulati savremene glotodidaktike, sa akcentom na upotrebnoj vrednosti komunikativnih obrazaca u poslovnom okruženju. Savremeni komunikativni pristup nastavi stranih jezika pruža studentima alate za razvoj interkulturnih jezičkih veština što im nudi širi spektar mogućnosti na tržištu rada i proaktivno uspostavljanje sa različitim društvenim akterima u poslovnom miljeu.

Ključne reči: nemački i ruski kao jezici struke, interkulturalnost, komunikacioni i akcioni model, poslovna komunikacija, ugostiteljstvo

Ključne reči

- 5 do 10 ključnih reči, uglavnom je precizirano u uputstvu
- Služe da bi prilikom pretraživanja baza podataka lakše mogao da se nađe rad
- Bar jedna od reči treba da upućuje na oblast kojoj pripada rad
- U pitanju su, u stvari, ključni pojmovi a ne individualne reči (npr „italijanska kuhinja“ bi se smatralo jednom ključnom reči tj. jednim ključnim pojmom)

Uvod

- Svrha uvoda je da:
  - Smesti istraživanje u kontekst šireg disciplinarnog okvira
  - Ukazuje na glavni fokus ili istraživački problem kojim se bavite
  - Signalizira kako nameravate da razmotrite vaš rad (u skladu sa određenom teorijom ili metodom)

- Uvod treba da sadrži:
  1. Navođenje problema istraživanja
  2. Smeštanje problema u kontekst
  3. a) Analiza dosadašnjih istraživanja o datom problemu
b) Ili kratak informativni pregled prethodnih znanja na datu temu obrađenih u relevantnoj literaturi
c) Ako nema istraživanja ili literature onda ukazati na to i objasniti zato je bitno da se taj problem istraži
  4. Predstaviti i obrazložiti hipotezu
  5. Ukazati na cilj istraživanja
  6. Definisati ključne pojmove

Istraživačke metode

➤ Treba precizirati:

1. **Uzorak na kome se vri istraživanje:**

- Jedinica na kojoj se vrši studija (pojedinci, grupe, klubovi, organizacije...)
- Zato baš ta grupa
- Kako ste izabrali uzorak (ako je slučajni uzorak na koji način ste ga birali)
- Veličina uzorka (uključujući koliko ispitanika je odgovorilo u odnosu na koliko je ispitano)
- Bitne karakteristike uzorka

2. **Način na koji se vodi istraživanje**

- Koja metoda (ako nije standardna, treba je opisati)
- Koja sredstva ili materijal
- Kako je merena osnovna promenljiva
- Procedura istraživanja
- Bilo koji drugi relevantan aspekt samog procesa istraživanja
- Na kojim metodom su analizirani podaci

Pregled literature

- Ukoliko je rad više teorijskog karaktera i ne sadrži elemente praktičnog eksperimenta ili istraživanja, umesto dela o istraživačkim metodama daje se detaljan pregled najrelevantnije literature na datu temu.
- Mora se proveriti da je obrađena literatura najrelevantnija za datu temu (npr. po broju citata, po časopisu u kome je objavljena itd.)

Predstavljanje rezultata

- Treba da budu izloženi samo oni rezultati koji imaju ključan značaj za problem i hipotezu koji se proveravaju i na osnovu kojih može da se izvede odgovarajući zaključak

- **Kod kvantitativnih istraživanja:**
  - Uglavnom se koriste grafikoni, tabele i drugi numerički načini prikazivanja rezultata
  - Moraju da budu pravilno numerisane i sa adekvatnim opisom ispod svake
  - Tako predstavljeni rezultati su uglavnom praćeni deskriptivnim tekstom koji objašnjava zato su određene promenljive bitne a druge ne

- **Kod kvalitativnih istraživanja**
  - Kvalitativni podaci se uglavnom sastoje iz zapisa sa terena i/ili citata iz intervjua
  - U ovom delu se detaljno opisuje sve što je primećeno tokom istraživanja

Rasprava o rezultatima i zaključak

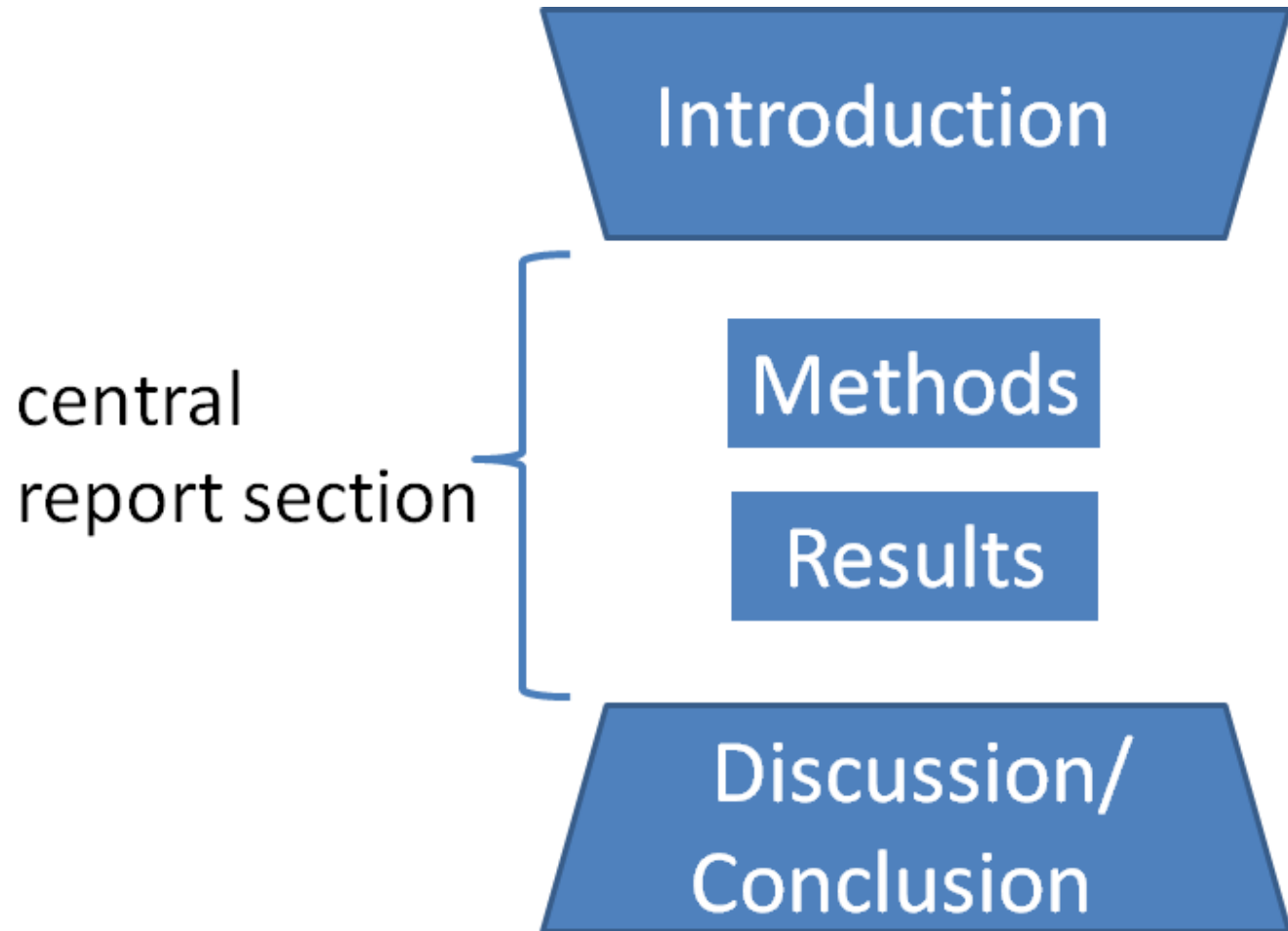
Rasprava (diskusija)

- Deo rada koji donosi nove i originalne podatke
- Dobijeni rezultati se tumače i povezuju međusobno i upoređuju sa rezultatima iz prethodnih istraživanja
- Tumače se teorijski i u odnosu na postavljenu hipotezu i ciljeve (da li su postignuti ciljevi istraživanja)
- Kod kvalitativnih istraživanja u ovom delu se uglavnom predstavljaju neka tipologizacija ili faze nekog procesa
- Razmatraju se eventualna ograničenja, propusti, slabosti ili nedostaci istraživanja radi što potpunijeg osvetljenja rezultata

Zaključak

- Izlaže se značaj nalaza za teoriju i/ili praksu
- Na kraju se sugerišu mogući dalji pravci istraživanja, ili alternativne metode istraživanja, dodatne promenljive koje mogu da se uključe itd.

IMRaD standard

Revizija

- **1. revizija:** usmerena pre svega na naučni sadržaj:
  - Da li su svi delovi korektno prikazani?
  - Da li je način prezentacije logičan?
  - Da li su sve slike i tabele mogu kombinovati ili neke izostaviti?
  - Da li rad treba dopuniti ili su neki delovi suvišni?
  - Da li su glavna pitanja jasno istaknuta?
  - Da li su svi citati neophodni?
  - Da li postoji ravnoteža između opisa i analize (za kvalitativna istraživanja)?
  - Da li ste ispoštovali broj reči/znakova?

- **2. revizija:** slično kao prva nakon što ste pustili da rad odstoji neko vreme

- **3. revizija – proveriti:**
  - Lakoću čitanja i jasnoću rečenica
  - Da li su svi citati i sve tabele pravilno označeni
  - Da li su sve reference na spisku
  - Proverite da li su sva uputstva ispoštovana (proredi, naslovi, paginacija, font...)

➤ Gramatičko-stilska revizija:

- Sve u radu treba da bude jasno i koncizno izraženo
- Čitajte tekst na glas i dobro obratite pažnju da li neke rečenice ne zvuče dobro i pokušajte da ih preformulišete
- Izbrišite sve rečenice koje na adekvatan način ne doprinose vašem radu
- Birajte jasne i precizne reči: izbegavajte reči kao to su: vrlo, stvarno, u stvari, svakako (npr. vrlo značajno = suštinsko, odlučujuće, nezamenjivo)
- Izbegavajte nejasnu kvantifikaciju: nekoliko, puno, većina, par, nešto, manjina itd. Umesto toga dajte precizne brojeve koje ste dobili.
- Pažljivo sa zamenicama, bolje ponoviti reč nego da rečenica bude nejasna
- Rečenica treba da ukazuje na misao koju ste imali na umu na što ekonomičniji način (izbegavajte pasiv)
- Proverite pravopis, pogotovu da li se reči pišu spojeno ili ne
- Proverite gramatiku, pre svega upotrebu zareza i doslednu upotrebu padeža u dužim rečenicama
- Koristite adekvatne prelaze s jednog na drugi pasus: dalje, s druge strane, međutim, slično, pored toga, štaviše, bez obzira na to, iako, nasuprot...
- Ne mešajte tj. (to jeste, na drugi način želite da kažete istu misao) sa npr. (na primer – navodite ilustraciju za nešto o čemu ste pisali)

Citiranje

- Koristite citate selektivno:
  - Da li ove reči mogu da sumiram ili parafraziram na validan i koncizan način?
  - Da li koristim previše citata?
  - Da li je citat bitan za ono to želim da kažem?
- Uvek ukažite na izvor citata:
  - Ako je iz nekog rada (Simić, 2010, str. 106)
  - Ako je iz intervjuja dati identifikacione informacije (zena, 43, službenik)
- Kratke citate (do 4 reda) integrišite u tekst
- Duže citate izdvojite
- Tačno citirajte izvorni materijal
- Ako skraćujete citat koristite tri tačke ... ili [...]
- Ako vršite izmene da biste uključili citat u tekst stavite reč u zagradu

Primeri citiranja

Nekoliko istraživača u oblasti lingvistike razvilo je programe obuke osmišljene da poboljšaju sposobnost govornika maternjeg jezika da razumeju govor sa akcentom (Derving et al., 2002; Thomas, 2004). Njihove tehnike obuke zasnovane su na gore opisanom istraživanju koje ukazuje da se razumevanje poboljšava sa izlaganjem govoru koji nije maternji. Derving et al. (2002) su sproveli obuku sa studentima koji se spremaju da budu socijalni radnici, ali imaju na umu da bi drugi profesionalci koji rade sa govornicima koji nisu maternji mogli imati koristi od sličnog programa.

Jedno istraživanje je pokazalo da „upoznatost slušaoca sa temom diskursa u velikoj meri olakšava tumačenje celokupne poruke“ (Gass & Varonis, 1984, str. 85)

Ovo sugeriše da poznavanje nematrnjeg govora uopšte, iako očigledno nije toliko važna varijabla kao poznavanje teme, može zaista imati neki efekat. Odnosno, prethodno iskustvo sa nematrnjim govorom, kao što je ono stečeno slušanjem čitanja, olakšava razumevanje. (Gass & Varonis, 1984, str. 77)

Navođenje literature

- Harvard metod: navođenje prezimena i godine u zagradi nakon teksta (Simić, 2010)
- Fusnote: stavlja se broj i cela referenca ide u a fusnotu(2)
(2) Simić, A. (2010), Menadžment hotelskih lanaca. Beograd: Izdavaštvo Nikolić
- Ako autorovo ime nije pomenuto u tekstu morate da ga navedete u zaradi
- Ako je pomenuto onda samo godina (i str.)
- Ako koristite više citata iz istog dela samo prvi put ide prezime i godina, posle samo strana
- Ako citirate iz više dela istog autora onda mora i godina
- Ako delo koje se navodi ima 2 autora, navodite oba prezimena
- Ako ima 3 ili više autora, prvi put ih navodite sve a posle samo prvog autora i dodajete et al.

Spisak literature

- Spisak referentne literature je spisak svih radova koje ste koristili za izradu vašeg rada bez obzira da li ste ih citirali ili ne
- Stoji na samom kraju rada, nakon zaključka, a pre dodatka
- Organizovan je po alfabetskom redosledu prezimena autora
- Postoji više metoda predstavljanja referentnih jedinica ali sve sadrže sledeće podatke:
  - ime (ili inicijali) i prezime autora
  - naslov
  - naslov časopisa ili zbornika ili sajta (za radove dostupne online)
  - godina izdavanja
  - mesto izdavanja
  - izdavač
- Trenutno se najčešće koristi APA stil ali uputstvo za izradu rada uvek precizira koji stil treba da koristite
- Uputstvo za APA i druge načine citiranja možete skinut sa interneta

Uputstvo za izradu rada

- Uvek sadrži tehničke zahteve:
  - Font (tip, veličina)
  - Prored i broj redova
  - Paginacija
  - Pozicija (naslova)
  - Prvi red
  - Način označavanja tabela i slika
  - Način navođenja citata i referenci

- Najčešće sadrži i neke strukturne zahteve:
  - Koliko reči ili strana je maksimum (pogotovo za sažetak)
  - Koje delove treba da sadrži rad (npr. IMRaD)
  - Kakve metode se preporučuju
  - Koji tipovi rada se prihvataju (empirijski, teorijski, kvantitativni, kvalitativni...)